

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 304

van **MAAIKE DE RUDDER**

datum: 24 januari 2020

aan **ZUHAL DEMIR**

VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

Paardensportrecreatie - Mogelijk ruimtelijk uitvoeringsplan (RUP)

In diverse delen van Vlaanderen is er een gebrek aan paardensportaccommodatie. Dat komt enerzijds door de groeiende belangstelling voor de sport en anderzijds door het verdwijnen van accommodaties en het onder druk komen van bestaande accommodaties.

Een in 2008 - in opdracht van de Vlaamse overheid - uitgevoerde studie over het economische belang van de paardenhouderij bewees dat de paardensector in Vlaanderen een zeer grote economische relevantie heeft. Met 200.000 betrokken personen, 150.000 paarden en meer dan 3550 fulltime arbeidsequivalenten tewerkgesteld in maar liefst 1750 bedrijven, realiseerde de sector een toegevoegde waarde van 219 miljoen euro voor de Vlaamse economie. In 2016 publiceerde het Departement Landbouw en Visserij van de Vlaamse overheid een nieuwe studie gebaseerd op cijfers uit 2014. Volgens dit onderzoek bedroeg de omzet van de Vlaamse paardensector dat jaar maar liefst 800 miljoen euro.

Het aantal paarden in onze regio stijgt voortdurend. In 2008 werd het aantal paarden in Vlaanderen op een 150.000-tal geschat. Dankzij de gegevensbank van de Belgische Confederatie van het Paard weten we dat er momenteel in België 305.697 paarden geregistreerd zijn, waarvan 235.387 in Vlaanderen (70%; cijfer: juni 2017).

De sector trekt ook meer en meer enthousiastelingen aan. Organisaties zoals de Vlaamse Liga Paardensport en de Landelijke Rijvereniging tellen elk jaar meer leden. Als we het ledenaantal van VLP bekijken, zien we een stijging van 21.020 leden in 2008 naar 30.151 leden in 2012, 32.856 leden in 2013 en 36.022 leden in 2014. Daarbovenop telt het ledenbestand van de Landelijke Rijvereniging (de tweede grootste erkende hippische sportfederatie in Vlaanderen) nog eens bijna 14.000 leden.

Zoveel mensen die de sport beoefenen, dat betekent uiteraard ook dat er meer plaatsten en vooral grotere accommodaties nodig zijn om de mensen de sport te laten beoefenen, en daar wringt het schoentje. Zoals reeds gesteld, verdwijnen er meer accommodaties dan dat er bijkomen en bestaande accommodaties komen onder serieuze druk van de omgeving te staan.

Gemeenten waar deze accommodaties gelegen zijn of gepland worden, zitten dikwijls tussen hamer en aambeeld: enerzijds de omwonenden die willen genieten van hun rust en anderzijds de paardenliefhebbers die een plaats nodig hebben om hun favoriete sport te beoefenen.

De paardensport groeit en bloeit maar heeft gebrek aan ruimte en accommodaties om wedstrijden te organiseren.

Er is op dat vlak al een vraag om uitleg gesteld in de commissie Sport in verband met de situatie in Limburg en ook recent is er een bijeenkomst geweest van geïnteresseerden om te brainstormen over het gebrek aan paardensportaccommodatie in het Waasland (Oost-Vlaanderen).

Gelet op het feit dat deze problematiek blijkbaar in heel Vlaanderen heerst en de gemeenten tegen bezwaren aanlopen van omwonenden, is het misschien beter dat voorwaarden vastgelegd worden in een ruimtelijk uitvoeringsplan (RUP) op Vlaams niveau.

1. Is de minister op de hoogte van deze problematiek en is zij van plan om mee na te denken over een RUP Paardenrecreatie?
2. Wat zijn de stappen die hiervoor procedureel moeten worden gezet en wat is de timing indien een dergelijk RUP overwogen wordt?

ANTWOORD

op vraag nr. 304 van 24 januari 2020

van **MAAIKE DE RUDDER**

1. De problematiek van nood aan ruimte voor paardensport is helemaal niet nieuw. Ik verwijs naar de recente bespreking in de commissie Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening en Energie en de commissie Sport. Daar zijn de verschillende aspecten van de problematiek ruim besproken. Vandaag is ongeveer 675.000 hectare in professioneel landbouwgebruik. De overige 100.000 hectare agrarisch gebied wordt voor andere activiteiten gebruikt. De eerste vraag zal dan ook zijn op welke manier we de 'verpaarding' in goede banen kunnen leiden. Uit de bespreking blijkt dat we niet moeten verwachten dat we dit zullen oplossen met één aanpassing aan de regelgeving of één planinitiatief. Er is op regelgevend vlak trouwens al veel initiatief genomen. Er zijn bijvoorbeeld mogelijkheden gecreëerd om bestaande vergunde gebouwen te herbestemmen in functie van een paardenpension of manege. En er zijn mogelijkheden tot medegebruik van het agrarisch gebied. Sommige tijdelijke activiteiten zijn vrijgesteld van vergunningsplicht. In het regeerakkoord, mijn beleidsnota Omgeving en de strategische visie BRV staat dat de open ruimte op bepaalde plaatsen een multifunctionele invulling kunnen krijgen. De strategische visie van het BRV is daar duidelijk over: we gaan enerzijds strategische gebieden voor landbouw, natuur en bos reserveren en anderzijds voorzien in een specifieke bestemming voor multifunctioneel openruimtegebied. Ik kan me perfect voorstellen dat laagdynamische recreatieve activiteiten een plaats kunnen krijgen binnen dat multifunctioneel openruimtegebied. Maar natuurlijk is niet alles mogelijk. En dat kan ook niet de bedoeling zijn. Bij nieuwe inplantingen moet uiteraard rekening worden gehouden met de ruimtelijke draagkracht en de mobiliteitsimpact. Overal hoogdynamische activiteiten met horeca daarbij toelaten, staat haaks op de visie in het BRV dat de meerderheidspartijen hebben goedgekeurd. Een generieke aanpassing van de regelgeving of nog een bijkomende afwijkingsbepaling voor maneges lijkt me geen goed idee. Dan maken we het alleen maar complexer en de regelgeving staat vandaag al vol met afwijkingen. Ik denk dat we dit het best gebiedsgericht bekijken via planinitiatieven. Maar uiteraard ben ik bereid te luisteren naar elk voorstel om onze open ruimte maximaal open te houden en tegelijk een evenwicht te vinden tussen voldoende ruimte voor de landbouw en ruimte voor andere activiteiten. Uw voorstel voor één globaal ruimtelijke uitvoeringsplan lijkt mij geen haalbare kaart, omdat we dan niet het maatwerk zullen kunnen leveren dat de verschillende locaties en ruimtevragen vereisen. Ik geef er de voorkeur aan om opportuniteiten een plaats te geven in lopende planprocessen en ruimtelijke uitvoeringsplannen die in opmaak zijn. Ruimte voorzien voor paardensport is trouwens geen zaak van het gewest alleen. Binnen het beleidskader, waar we op Vlaams niveau aan werken, zie ik ook mogelijkheden voor provincies en gemeenten om initiatieven te nemen en plannen uit te werken. Zeker wanneer het gaat om meer kleinschalige ingrepen en infrastructuur.
2. Zoals gezegd, kan voor sportactiviteiten en paardensport in het bijzonder worden uitgegaan van initiatieven door de gemeenten, de provincie of het gewest. De aanpak en de procedure is voor de drie niveaus gelijkaardig. De opmaak van een ruimtelijk uitvoeringsplan voor sport verschilt procedureel ook niet van de andere ruimtelijke uitvoeringsplannen. De timing voor de opmaak van een RUP is voornamelijk afhankelijk van de voorbereidingstijd en daarna van de snelheid waarmee de goedkeuringsprocedure wordt doorlopen. De procedure neemt ongeveer 18 maanden in beslag. De voorbereidingstijd kan nogal verschillen. Er moet een visie uitgewerkt

worden en het draagvlak is van groot belang. Ervaring leert dat de tijd die geïnvesteerd wordt in een goede voorbereiding, later meer dan teruggewonnen wordt omdat er meer steun is voor de planopties.